

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Докторске академске студије права	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Докторске академске студије	
Назив предмета		Теорије и модели демократије	
Наставник (за предавања)		Проф. др Драган Стојановић	
Наставник/сарадник (за вежбе)			
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	12	Статус предмета (обавезни/изборни)	изборни
Услов			
Циљ предмета	<p>СТИЦАЊЕ И РАЗВИЈАЊЕ НАУЧНИХ САЗНАЊА, СПОСОБНОСТИ, АКАДЕМСКИХ ВЕШТИНА, КОМПЕТЕНЦИЈА И РАЗУМЕВАЊЕ ОСНОВНИХ ТЕМА, ПРОБЛЕМА САВРЕМЕНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ И ПРИМЕНУ ТИХ ЗНАЊА И УМЕЊА НА АНАЛИЗУ МЕЋУСОВНОГ ОДНОСА ДЕМОКРАТИЈЕ И ПРАВА И ОВЛАДАВАЊЕ ТЕОРИЈСКИМ И ЕМПИРИЈСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА ДЕМОКРАТСКОГ ЛЕГИТИМИТЕТА ПРАВА.</p>		
Исход предмета	<p>Студент докторских студија, савладавањем овог студијског програма, треба да буде оспособљен да: (1) разуме и самостално презетира основне демократске идеје, појмове, теорије и различитих приступа у схватању, проучавању и истраживању демократије и права; (2) идентификује и диференцира главне теоријско-методолошке концепте у анализи савремених демократских тенденција и процеса; (3) критички анализира и вреднује релевантну литературу и да је систематизовано презентује; (4) научно аргументовано истражује, дискутује и презентује резултате свог научног рада који доприносе развоју правно-теоријске науке и правно-политичке теорије и праксе демократије.</p>		
<b>Садржај предмета</b>			
Теоријска настава	<p>Филозофско-научно наслеђе демократске теорије и праксе. Карактеристике савременог друштва и демократија као легитимни политички систем. Научни и теоријски приступи у одређењу и дефинисању демократије. Услови, претпоставке и одреднице демократског политичког и правног система. Савремене теорије демократије: типологија, компарација и конвергенција. Већина и мањина у демократији: однос већине и мањине, врсте већине и мањина. Од демократског нормативизма до демократског реализма: нормативно вредновање демократије, практична примена теорије и концепата, степени и нивои демократских поредака. Емпиријски типови демократије. Основне вредности демократије: слобода, једнакост, правда, јавност, одговорност. Проблем односа слободе и једнакости: сусрет и уравнотежење либерализма и социјализма. Демократија у условима тржишне економије и контрадикције капитализма. Полиархија и консоцијација као емпиријски могућа демократија. Модели демократије Дејвида Хелда и Аренда Лијпхарта. Друштвена структура као одредница демократије. Ограничења и домети демократије: преиспитивања кризе демократије и перспективе демократије. Транзиција и демократизација: консолидација демократије у процесу транзиције.</p>		

<b>Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)</b>				
<b>Литература</b>				
1	Френк Канингам: Теорије демократије, Београд,			
2	Дејвид Хелд: Модели демократије, Загреб, 1990			
3	Аренд Лијпхарт: Модели демократије, Београд-Подгорица, 2003			
4	Норберто Богио: Будућност демократије и Норберто Богио: Либерализам и демократија, Београд, 1995			
5	Роберт Дал: Демократија и њени критичари, Подгорица, 1999; Роберт Дал: Полиархија, Београд, 1997.			
6.	Филозофија и друштво (часопис), 2/2005, 1/2007, 1/2008, 2/2009, 1/2011.			
7.	Рос Харисон: Демократија, Београд, 2004			
<b>Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године</b>				
<b>Предавања</b>	<b>Вежбе</b>	<b>ДОН</b>	<b>Студијски истраживачки рад</b>	<b>Остали часови</b>
<b>Методе извођења наставе</b>	Предавања, вежбе, презентације, дискусије, консултације, индивидуални рад.			
<b>Оцена знања (максимални број поена 100)</b>				
<b>Предиспитне обавезе</b>	<b>поена</b>	<b>Завршни испит</b>		<b>поена</b>
<b>активност у току предавања</b>	0-20	<b>писмени испит</b>		
<b>практична настава</b>		<b>усмени испит</b>		52-100
<b>колоквијуми</b>	0-20			
<b>семинари</b>	0-12			
<b>Списак тема по недељама</b>				
1		Филозофско и научно наслеђе савремене демократске теорије и праксе.		
2		Приступу у одређењу и дефинисању демократије: појам, порекло и проблеми дефинисања демократије		
3		Услови, претпоставке и оквири демократије. Структура друштва, наслеђе и демократски капацитет.		
4		Савремене теорије демократије.		
5		Савремени модели демократије		
6		Шумпетер: демократија, тржиште и капитализам		
7		Модели демократије Дејвида Хелда		
8		Презентација студентских радова и дебата		
9		Хабермас и делиберативна демократија		

10			Полиархија и консоцијација	
11			Стабилне и дефектне демократије	
12			Друштвена реалност и „демократска неуправљивост“	
13			Ограничења и домети демократије у земљама трансформације	
14			Презентација студентских радова и дебата	
15			Анализа. Рекапитулација. Евалуација.	